

РОЛЬ ІННОВАЦІЙ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ АГРАРНОГО СЕКТОРА ЕКОНОМІКИ

На сучасному етапі розвитку народного господарства проблема конкурентоспроможності національної економіки займає одне з визначальних місць у макроекономічній політиці розвинених країн світу. Це пов'язано з тим, що конкурентоспроможність можна вважати основною властивістю, яка повинна бути у будь-якого економічного суб'єкта незалежно від національного або міжнародного рівня його функціонування.

Дослідженням питання, щодо інноваційних можливостей аграрних підприємств є такі вчені, як: Є. Бойко, Ю. Бажая, Б. Данилишин, Д. Крикуненко, С. Кіреєв, Ю. Оніщенко, Н. Сіренко та інші. Незважаючи на велику кількість вчених, які займаються цим питанням, слід зазначити, що дана тематика є актуальною з орієнтацією на отримання не лише економічних, а і екологічних переваг у розвитку галузі. Особливої актуальності питання набуває за умов впливу глобалізації.

Метою нашого дослідження є обґрунтування складових і особливостей інноваційного розвитку аграрного сектора з урахуванням конкурентних переваг сільськогосподарських підприємств, використання інноваційних технологій у вирощуванні сільськогосподарських культур.

Фундаментальні дослідження сучасного соціально-економічного і політичного менеджменту показують, що нині науково-технологічні інновації відіграють вирішальну роль у формуванні і підвищенні конкурентоспроможності сільськогосподарського виробництва. В умовах переходу до інноваційної моделі економічного розвитку одним із основних чинників його реалізації є наявність фахівців-професіоналів у сфері управління інноваційним процесом на всіх рівнях господарської системи.

Таким чином, відсутність інноваційного мислення, інноваційної культури у суспільстві та сучасних креативних знань стримує розвиток наміченого курсу. На думку українських вчених особливе занепокоєння викликає неадекватність наявних керівників різних рівнів викликам глобальної економіки. З цих позицій перед вищою освітою постає актуальне завдання: навчити студентів мислити і діяти категоріями інноватики, пристосовуючи принципи академічності та методичної практичності, які можна реалізувати через кооперацію вчених та освітян, спроможних сформувати сучасні знання та навички. Досягти цього можливо на основі застосування новітньої освітньої технології – інтеграції потенціалу академічної науки та вищої школи.

В економічній науці конкурентоспроможність розглядається як комплекс економічних, науково-технічних, виробничих, організаційних, управлінських та інших факторів, що реалізуються в товарах та послугах, які успішно конкурують на внутрішніх і світових ринках.

Світовий досвід демонструє, що важливими умовами досягнення більш високого рівня конкурентоспроможності країни є: сприяння створення і оволодіння новими знаннями у якості головної основи ефективної конкурентної боротьби; розвиток внутрішньої конкуренції, що сприяє інноваційній активності; створення конкурентних переваг шляхом використання інновацій, нових технологій, знань та інформації; здатність окремих підприємств та промисловості у цілому впроваджувати нововведення, удосконалювати та модернізувати їх; розуміння, що утримати конкурентні переваги можна тільки шляхом безперервного впровадження нових та удосконалення вже існуючих інновацій, оскільки будь-яке досягнення є доступним для повторення конкурентами; створення сприятливого середовища з метою стимулювання розвитку передових галузей, появи нових галузей та нових підприємств.

Деякі підприємства сьогодні вже усвідомлюють необхідність постійного пошуку, розробки нових продуктів і технологій, а також активізації інноваційної діяльності. Це обумовлене, багатьма факторами, насамперед, загостренням конкуренції вітчизняних та зарубіжних виробників, розвитком і диверсифікованістю нових технологій, намаганням України перейти на інноваційний шлях розвитку. Крім того, підвищення вимог до продукції на ринку та зміни переваг покупців вимагають від підприємств вчасного реагування для виробництва та продажу на ринку продуктів, що відповідають всім вимогам споживачів. У той же час суттєвий кадровий заділ країни, що може послужити основою для побудови економіки, заснованої на знаннях, швидко старіє, а результативність дослідників, що залишаються, поступово знижується. Ця тенденція може привести до негативних наслідків, як для самої науки, так й у питаннях підготовки кваліфікованих фахівців, здатних створювати та впроваджувати нововведення.

Інновації можуть являти собою новий дизайн продукту, нову технологію, новий метод керування, новий підхід до маркетингу. Часто інноваціями стають ідеї, які не застосовувалися цілеспрямовано. При цьому, завжди відбувається вкладення капіталу в підвищення кваліфікації й одержання знань, у фізичні активи й підвищення репутації торговельної марки. Взаємозв'язок інновацій і рівня конкурентоспроможності підприємства полягає в тому, що рівень розвитку інноваційного потенціалу підприємства впливає на його інноваційні можливості, створення і використання передових підходів до виробництва продукції, підвищення "інноваційності" продукції, прогресивності технології та рівня конкурентних переваг.

Таким чином, забезпечення конкурентоспроможності підприємства у сучасних умовах може бути досягнуте лише на основі відповідним чином організованого процесу активізації інноваційної діяльності. Розробка і впровадження інновацій є основою підвищення конкурентоспроможності аграрних підприємств та стимулом економічного розвитку країни в цілому.

Відомості про авторів

МЕЛЬНИК Владислав Анатолійович

Магістрант обліково-фінансового факультету, спеціальність «Облік і аудит»

Миколаївський національний аграрний університет

e-mail: frisk93@yandex.ua